

ת"פ 58606/02/21 - מדינת ישראל נגד מראד אבו גמאל

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 58606-02-21 מדינת ישראל נ' אבו גמאל

בפני כב' השופט אילן סלע
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי),
ע"י עו"ד שי עציון
נגד

מראד אבו גמאל
הנאשם ע"י ב"כ עו"ד וסים דכור

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ובעבירה של גניבה בידי עובד לפי סעיף 391 לאותו חוק, שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן.

2. לפי המתואר בכתב האישום, ביום 21.01.21 בסיום עבודתו של הנאשם בחנות "בית הפירות" בארמון הנציב בירושלים (להלן: "החנות"), הסיע מר מאיר ביטון, שעבד גם הוא בחנות, את המתלונן לביתו בקרית מנחם. מר ביטון שהיה אחראי, בין היתר, על סגירת הקופות בחנות והעברת הכספים למשרדי החנות, נשא באותה עת ברשותו שק עם הפדיון היומי בסך של 40,804.80 ₪. מר ביטון ישב על השק במקום מושבו ליד ההגה, כשקצה השק בלט מצד ימין לכיוון מושבו של הנאשם. בשלב מסוים, ביקש הנאשם ממר ביטון לרדת מהרכב, וכאשר מר ביטון עצר, יצא הנאשם מהרכב וחטף את השק. מר ביטון החזיק בשק לשנייה והנאשם נמלט עם השק מהמקום.

3. מטעם הנאשם העידה, במסגרת הראיות לעונש, אשתו, אשר סיפרה על קושי הפרנסה שלה ושל ילדיה כיום שעשה שהנאשם מצוי במעצר.

4. בטיעונו לעונש, עמד ב"כ המאשימה על האינטרסים המוגנים באמצעות העבירות עליהן עבר הנאשם, ההגנה על קניינו ועל שלומו של הזולת. הוא הצביע על סכום הכסף הגבוה שנשדד, כ-41,000 ₪, ועל כך שהנאשם ביצע את המעשים כלפי עמית לעבודה כשהוא מנצל את האמון שהוא נתן בו. בכך, פגע הנאשם הן במר ביטון בהיבט הנפשי, והן במעסיק בהיבט הכספי. לצד זאת, ציין ב"כ המאשימה את הנסיבות לקולא, העובדה שהנאשם פעל לבדו וללא שעשה שימוש באמצעים כלשהם.

5. ב"כ המאשימה גם הפנה לפסיקה ממנה ביקש ללמד על הענישה הנוהגת במקרים דומים. הוא הצביע על פסק הדין בע"פ 5617/13 כהן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.05.14), בו דובר בנאשמים שחטפו תיק ובו

הפקדות יומיות בסך של כ-4,000 ₪ תוך הכאה בידה של המתלוננת, ונקבע מתחם הנע משנתיים מאסר בפועל ועד ארבע שנות מאסר. כן הצביע על גזר הדין בת"פ (מחוזי-מרכז) 55082-06-18 **מדינת ישראל נ' עזרי** (פורסם בנבו, 28.01.21), בו דובר על מנהלת סניף בית קפה ששדדה סך של כ-31,000 ₪ מאחד העובדים שהלך לבצע הפקדה, ונקבע מתחם הנע משנתיים ועד חמש שנות מאסר. הוא ביקש לקבוע גם במקרה זה מתחם עונש הולם הנע משנתיים ועד חמש שנות מאסר.

6. באשר לנאשם הצביע ב"כ המאשימה על עברו הפלילי העשיר, הכולל 12 הרשעות קודמות, הראשונה בשנת 1992 עת היה הנאשם נער צעיר לימים והאחרונה בחודש דצמבר 2017 בגין עבירה של גניבה ותקיפת שוטר שביצע בעודו מרצה עונש מאסר בעבודות שירות, ובעת שעונש מאסר מותנה תלוי ועומד כנגדו. במקרה זה האחרון, הושת על הנאשם עונש מאסר בפועל של ארבעה חודשים תוך הפעלת עונש המאסר על תנאי למשך ששה חודשים, חציו בחופף וחציו במצטבר. כן הושת עליו עונש מאסר על תנאי למשך ששה חודשים בר הפעלה במקרה זה. הוא ציין לקולא את הודאתו של הנאשם ונטילת האחריות על מעשיו.

7. בסופו של יום, הוא ביקש לגזור את עונשו באמצע המתחם ולהשית עליו 3 שנות מאסר, ולהפעיל את עונש המאסר על תנאי של ששה חודשים במצטבר, לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלוננים.

8. מנגד, ב"כ הנאשם טען כי פסקי הדין עליהם הצביע ב"כ המאשימה שונים בנסיבותיהם ממקרה זה. לדבריו, השימוש בכוח במקרה זה הוא ברף התחתון ביותר של עבירת השוד, שכן הנאשם לא נגע כלל במר ביטון, לא ניהל עמו מאבק, וההחזקה של מר ביטון בשק הייתה לשנייה אחת בלבד. מדובר במעשה בלתי מתוכנן שהנאשם ביצע בעצמו ללא שותפים, ונידון זה אינו דומה כלל לראייה שהביא ב"כ המאשימה מפסק הדין העוסק בביצוע עבירת שוד בצוותא ותוך תכנון מוקדם ומוקפד, ומפסק דין העוסק בשוד הכולל מגע פיסי עם הנשדד. אחד מפסקי הדין שהציג ב"כ המאשימה אף עוסק בשוד בנסיבות מחמירות בשונה ממקרה זה.

9. ב"כ הנאשם הצטייד בפסיקה שונה, המלמדת לשיטתו על מתחם ענישה נמוך בהרבה מזה לו טענה המאשימה. כך הפנה לגזר הדין בת"פ (מחוזי-ת"א) 4090/09 **מדינת ישראל נ' שומייקו** (פורסם בנבו, 23.09.09), שם דובר ב-12 אישומים של חטיפת תיקים תוך שימוש בכוח, כלפי קטינים ונשים, והושת עונש של 36 חודשי מאסר בפועל. כך הפנה לפסק הדין בע"פ 363/83 **עבד אלחי נ' מדינת ישראל**, פ"ד לז(4) 773 (1983), שם הורשע נאשם בשלוש עבירות, אחת מהן שוד בכוח מעובד של תחנת דלק, והושת עליו עונש של 30 חודשי מאסר. בגזר הדין בת"פ (מחוזי-מרכז) 40891-05-13 **מדינת ישראל נ' אברמוס** (פורסם בנבו, 30.12.14), נגזר דינו של נאשם שהורשע בשוד אלים של קשישה שבוצע בצוותא, מקרה חמור פי כמה וכמה מהמקרה שלנו, ונקבע מתחם שבין 24 ל-60 חודשי מאסר והושת עונש של 36 חודשים. בגזר הדין בת"פ (מחוזי-י"ם) 347/09 **מדינת ישראל נ' שובה** (פורסם בנבו, 22.07.09), הושת עונש מאסר של 27 חודשים שעליו הוסכם בין הצדדים בגין שלושה אישומים חמורים של שוד בנסיבות מחמירות. בגזר הדין בת"פ (מחוזי-ת"א) 20582-07-20 **מדינת ישראל נ' טביה** (פורסם בנבו, 21.01.21), נגזר עונש מאסר של 36 חודשים בגין שוד בנסיבות מחמירות שנעשו באלימות גדולה.

10. לאור פסיקה זו טען ב"כ הנאשם למתחם עונש הולם הנע ממספר חודשי עבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר.

בשים לב לכך, ולעובדה כי הנאשם עצור כבר כעשרה חודשים, הוא ביקש להסתפק בתקופת מעצרו.

11. באשר לנאשם ציין הסניגור, כי אכן בעברו של הנאשם ביצוע עבירות לא מעטות, אך לפני כשלוש שנים, הוא מאס בחיי העבריינות, נכנס לחיי שגרה נורמטיביים, עובד במקום עבודה קבוע ומפרנס את בני משפחתו - אשה ושני ילדים קטינים - בכבוד. הוא גם הצביע על היחס המשפיל שקיבל הנאשם מהמעסיק, ועל תביעה שהנאשם הגיש כנגד המעסיק על הפרת חוקי העבודה, כשלבסוף החתים אותו המעסיק על מכתב בו הוא ויתר על כל טענה כלפי המעסיק בעבר ובעתיד, תמורת 2,000 ₪ והמשך ההעסקה.

12. הנאשם ציין בדבריו, כי פתח דף חדש בחייו, לאחר שאשתו מצאה לו מקום עבודה, ואולם - כך סיפר בבכי - מעסיקו התייחס אליו כעבד, התעלל בו, ופגע בזכויותיו. למעשה, כך טען, הוא נטל ממנו את המגיע לו.

13. הערכים החברתיים המוגנים העומדים בבסיס העבירות בהן הורשע הנאשם הם כבוד האדם, קניינו, שלמות גופו ונפשו, בטחונו האישי, וכן ביטחון הציבור ושמירה על הסדר הציבורי. אך לאחרונה שב בית המשפט וציין כי "חומרתה הרבה של עבירת השוד הודגשה זה מכבר על ידי בית משפט זה, לאור השפעותיה ארוכות הטווח על קורבן העבירה - אשר פעמים רבות סובל מטראומה וחרדה לזמן ממושך - וכן על תחושת הביטחון של הציבור כולו" (ע"פ 1167/21 חוג'יראת נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 31.05.21)).

14. במקרה זה, במעשה השוד נשדדו כספי המעביד של הנאשם, ובכך חומרה יתרה, שכן מדובר בניצול האמון שניתן בעובד. הפרת האמון שנותן המעביד בידי עובדיו אשר הוא מפקיד בידיהם את סודותיו גם פוגעת ביחסי העבודה התקינים. הקלות בביצוע העבירה בשל הגישה שיש לעובד למשאביו ויכולותיו של המעביד, דורשים גם הם ענישה מרתיעה ומשמעותית (ע"פ 1848/91 סרוסי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.06.91)). לא בכדי קבע המחוקק עונש חמור של שבע שנות מאסר בצדה של עבירת הגניבה בידי עובד.

15. עם זאת, מתחם העונש ההולם בעבירות מסוג זה הוא בעל מנעד רחב, והוא נגזר בין היתר - מנסיבות כל מקרה, לרבות אופן ביצוע השוד, עוצמת האלימות שהופעלה, ועוצמת הפגיעה בנפגע העבירה (ראו: ע"פ 3623/21 אבו עאנם נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 4.11.21); ע"פ 9053/20 כהן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.03.21); ע"פ 4442/19 מדינת ישראל נ' שוויץ (פורסם בנבו, 13.11.19); ע"פ 8696/18 מדינת ישראל נ' עדנאן (פורסם בנבו, 18.04.19)).

16. במקרה זה, בכל הנוגע לנסיבות ביצוע עבירת השוד, הרי שמדובר בנסיבות המציבות את המקרה ברף התחתון ביותר של עבירת השוד, למעשה, ממש בגבולה. הכוח שהופעל במקרה זה הוא מינורי, אם בכלל. כפי שתואר בכתב האישום הנאשם יצא מהרכב "חטף את השק. המתלונן החזיק בשק לשנייה והנאשם נמלט עם השק מהמקום". לא היה כל מגע בין הנאשם למר ביטון והם "נאבקו" על השק למשך שנייה אחת. גם לא קדם למעשה תכנון מוקדם. בנסיבות אלו, גם הנזק שנגרם למר ביטון, בהיבט של הפחד בשעת מעשה אינו ברף גבוה. מאידך, בכל הנוגע לנזק הכלכלי למעסיק הרי שמדובר בסכום שאינו מבוטל, כ-41,000 ₪, שלא הושב עד היום. עם זאת יצוין, כי אחד הטעמים לחומרה

של גניבה ממעביד נוגעת למעשה גניבה הנעשה במסתר ובשל כך שההתגוננות מפני עובדים השולחים ידם ברכוש מעבידם, קשה שבעתיים והיא כמעט בלתי אפשרית (ע"פ (מחוזי-ת"א) 70352/03 **בת יוחנן כהן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.06.04)), בעוד שבמקרה זה, זהות הגונב הייתה ידועה שכן הוא גנב את הכסף מידי של מר ביטון שהכיר אותו, וכפועל יוצא מכך תפסתו הייתה קלה.

17. לכן, צודק ב"כ הנאשם כי המקרים בפסיקה אליהם הפנתה המאשימה אינם תואמים את נסיבות מקרה זה. אציין גם, כי אך לפני חודשים מועטים, טענה המאשימה בפני לעונש מוסכם של 27 חודשים לצד שלושה חודשים נוספים במצטבר מתוך מאסר על תנאי של ששה חודשים שהופעל חציו בחופף, ביחס לנאשם לו היה עבר פלילי מכביד בעבירות רכוש רבות בגין שהה תקופות ממושכות מאחורי סורג וברית, ושהורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות (בשונה ממקרה זו בו מדובר בשוד ללא נסיבות מחמירות) תוך שימוש במוט ברזל כשהוא רעול פנים ובעבירה של היזק בזדון (ת"פ (מחוזי-י-ם) 33452-02-21 **מדינת ישראל נ' אבו הדרוס** (ניתן ביום 8.06.21)). העונש לו טענה המאשימה במקרה זה אינו עולה בקנה אחד עם טענותיה שלה באותו מקרה.

18. לעומת זאת, אם יש מקום לגזור את מתחם העונש במקרה זה מתוך מקרים חמורים יותר, אזי יש לציין את פסק הדין בע"פ 1114/15 **גנאים נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.11.15), שם דובר על שוד בצוותא של חנות מכולת. השודדים איימו בכלי הנראה כאקדח, כשהם רעולי פנים וגנבו כ-5,000 ₪ מזומן ורכוש נוסף. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 18 חודשי מאסר ועד 5 שנות מאסר. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה.

19. בפסק הדין בע"פ 1731/20 **חמידי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.11.20), דובר על שלושה מעשי שוד בנסיבות מחמירות שבוצעו בצוותא והיזק בזדון. מעשי השוד בוצעו באישון לילה בשני קיוסקים, בחנות נוחות בתחנת דלק ובמינימרקט, כשהשודדים היו רעולי פנים ואוחזים במוטות ברזל. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 4-7 שנות מאסר. ערעור שהוגש על חומרת העונש, נדחה.

20. בנסיבות שנידונו בגזר הדין ת"פ (מחוזי-חי') 49741-11-19 **מדינת ישראל נ' חוג'יראת** (פורסם 7.01.21), המבצעים הצטיידו במברג ובסכין יפנית, וכשהם רעולי פנים, איימו על עובד תחנת דלק ונטלו עמהם סך של 1,140 ₪. נקבע מתחם עונש הולם הנע מ-18 עד 40 חודשי מאסר בפועל. הושת עונש של 18 חודשים על מבצע בצוותא של שוד בנסיבות מחמירות על אף המלצת שירות המבחן להימנע מכך בשל העדר עבר פלילי נסיבות אישיות ושיקולי שיקום. ערעור שהוגש על גזר הדין נדחה (ע"פ 1167/21 **חוג'יראת נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 31.05.21)).

21. כאמור, בגזר הדין בת"פ (מחוזי-מרכז) 55028-06-18 בעניין **עזרי**, נקבע מתחם של שנתיים מאסר ועד חמש שנות מאסר בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות של מנהלת סניף קפה מעובד אחר של המעסיק, בדומה למקרה שבפני, אלא ששם מדובר היה בשוד שקדם לו תכנון מוקדם ונעשה בצוותא עם אחרים וכלל דחיפה של הנשדד. הסכום שנשדד היה כ-31,000 ₪. בסופו של יום הושת על הנאשמת, שבאמתחתה כבר הייתה הרשעה בעבירה של גניבה ממעביד, עונש מאסר לתקופה של 24 חודש.

22. הנה כי כן, גם במקרים של שוד בנסיבות מחמירות, שכללו שימוש בכלי משחית, וכשהשודדים פועלים בצוותא וכשהם רעולי פנים, נקבע מתחם נמוך יותר מזה שעליו הצביעה המאשימה. 36 חודשי מאסר ואף 30 חודשי מאסר הושתו על נאשמים בעבירות שוד בנסיבות מחמירות (בשונה מהמקרה שבפני) במקרים חמורים הרבה יותר, בין היתר כאלו שכללו פגיעה פיזית בקשישים (ע"פ 5941/13 לוי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.07.14)), או במקרים בהם היה תכנון מוקדם של מספר עבריינים (ע"פ 2400/13 חמור נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.03.14)).

23. כך, בת"פ (מחוזי-ים) 10159-04-18 מדינת ישראל נ' שלודי (פורסם בנבו, 25.02.20) נקבע מתחם בעבירת שוד (ללא נסיבות מחמירות, כבענייננו), שנע מתשעה חודשי מאסר ועד 30 חודשים. כך, בת"פ (מחוזי-ב"ש) 36043-09-17 מדינת ישראל נ' אזברגה (פורסם בנבו, 4.03.19), נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-36 חודשים מאסר בפועל, במקרה של שוד שכלל הפעלת אלימות ממשית ונעשה בצוותא עם אחר ולאחר תכנון. וכך, בת"פ (מחוזי-חי') 45847-02-16 מדינת ישראל נ' איזוטוב (פורסם בנבו, 8.09.16) הושת עונש של ששה חודשי מאסר בעבודות שירות על נאשם ששדד ₪ 10,000 מסניף בנק, לאחר שנקבע מתחם עונש הולם, הנע בין ששה חודשי מאסר לריצוי בפועל לבין שתי שנות מאסר לריצוי בפועל, תוך סקירה של פסיקה מקיפה.

24. כאמור, במקרה זה מדובר בשוד ברף התחתון ביותר מחד, אך במסגרתו נשדד כספו של המעביד מאידך. בשים לב לערכים שנפגעו, למכלול הנסיבות ולפסיקה הנוהגת, אני סבור כי מתחם העונש ההולם מקרה זה בנסיבותיו נע ממאסר של 9 חודשים ועד 24 חודשים, לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי במקרים המתאימים.

מכאן לנאשם.

25. הנאשם, יליד 1975, כיום בן 46, נשוי ואב לשני ילדים קטנים. בעברו עבירות רכוש ועבירות אלימות לא מעטות בגין ריצה חודשי מאסר לא מבוטלים. על אף זאת, נדמה כי עונשים אלו אינם מרתיעים אותו, שכן זו הפעם השנייה, בה הוא מבצע עבירות שעה שתלוי ועומד כנגדו עונש מאסר מותנה בר הפעלה. זאת יש לזקוף לחובתו. כך גם יש לזקוף לחובתו את העובדה כי הכסף לא הושב עד היום.

26. מנגד, יש לזקוף לזכותו את הודאתו ונטילת האחריות על מעשיו. אם כי, טענות הנאשם על העוול שנעשה לו על ידי המעסיק בתקופת עבודתו אצלו, גם אם היה בהן ממש (ואיני קובע דבר בעניין זה שכן המעסיק לא נשמע בפני), אין בהן כדי להצדיק במאומה את מעשי הנאשם, והתמקדותו של הנאשם בעוול שנעשה לו, יש בה כדי לגרוע במעט מנטילת האחריות על ידו. גם לא נעלמו מעיני קשיי משפחתו כתוצאה מהיות הנאשם נתון מאחורי סורג וברית.

27. בשים לב למכלול הנסיבות הנזכרות, אני סבור כי יש לגזור את עונשו של הנאשם בסמוך למחצית המתחם. אני סבור כי נכון להורות על חפיפה בין עונש המאסר המותנה לעונש שהושת בגין מעשיו בהליך זה, ולו בשל כך שבפעם הקודמת בית המשפט הלך לקראת הנאשם וחפף מחצית מהעונש, והדבר לא מנע מהנאשם לחזור על מעשיו כשעונש התנאי תלוי ועומד כנגדו.

28. אני משית אפוא על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל, שמנינם מיום מעצרו בתיק זה, מיום 21.01.21.
- ב. כמו כן, אני מורה על הפעלת עונש מאסר מותנה בן 6 חודשים שנגזר על הנאשם בת"פ (י-ם) 32934-08-17 ביום 13.12.17. תקופה זו תרוצה במצטבר לעונש שהושת לעיל בסעיף 1, כך שבסך הכולל ירצה הנאשם 20 חודשי מאסר מיום מעצרו 21.01.21.
- ג. 9 חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם בתוך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסרו ישוב ויעבור עבירת שוד.
- ד. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם בתוך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסרו ישוב ויעבור עבירת רכוש אחרת.
- ה. קנס בסך של 4,000 ₪ או 40 ימי מאסר תחתם. הקנס ישולם עד ליום 1.06.2023.
- ו. פיצוי למעסיק בסך של 10,000 ₪. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ליום 1.05.2023. המאשימה תעביר את פרטי המעסיק למזכירות בית המשפט עד ליום 1.01.2022. לא ראיתי לנכון לפסוק פיצוי למר ביטון.

זכות ערעור כחוק בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"א כסלו תשפ"ב, 15 נובמבר 2021, במעמד המתייצבים.